

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

4475

Acord del Consell de Govern de 25 d'abril de 2025 pel qual es ratifica el compromís del Govern de les Illes Balears de lluita contra el frau, es modifica el Pla de Mesures Antifrau en l'Àmbit d'Execució dels Fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, i es crea el Comitè Antifrau Autonòmic

La Unió Europea va aprovar el Pla de Recuperació per a Europa, una resposta sense precedents a la crisi derivada de la COVID-19 per afavorir la reconstrucció de les economies, que incloïa la posada en marxa de l'Instrument Europeu de Recuperació (Next Generation EU), un fons temporal de caràcter extraordinari aprovat mitjançant el Reglament (UE) 2020/2094 del Consell, de 14 de desembre de 2020, pel qual s'estableix un Instrument de Recuperació de la Unió Europea per donar suport a la recuperació després de la crisi de la COVID-19.

El Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) és l'element principal dels fons Next Generation EU i fou establert pel Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

Els recursos del MRR es distribueixen a través dels plans de recuperació i resiliència dels estats membres, i Espanya va aprovar el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR).

El Tractat de Funcionament de la Unió Europea dedica un article, el 325, a la lluita contra el frau i estableix l'obligació de la Unió i els estats membres de combatre el frau i tota activitat il·legal que afecti els interessos financers de la Unió mitjançant l'adopció de mesures que han de tenir un efecte dissuasiu i ser capaces d'oferir una protecció eficaç en els estats membres i en les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió.

L'article 129 del Reglament (UE, Euratom) 2024/2509 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 de setembre de 2024, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, fa referència a la cooperació per protegir els interessos financers de la Unió.

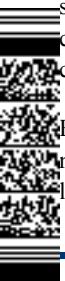
Específicament, el Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, abans esmentat, estableix que l'aplicació del Mecanisme s'ha d'efectuar d'acord amb el principi de bona gestió financera, incloses la prevenció i la persecució efectives del frau, i en particular el frau fiscal, l'evasió fiscal, la corrupció i els conflictes d'interessos.

L'article 22 del mateix Reglament, sobre la protecció dels interessos financers de la Unió, disposa que en executar el Mecanisme, els estats membres, en la seva condició de beneficiaris o prestataris de fons en el marc del Mecanisme, han d'adoptar totes les mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió i per vetlar perquè la utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel Mecanisme s'ajusti al dret aplicable de la Unió i al nacional, en particular pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos. A aquest efecte, els estats membres han d'establir un sistema de control intern eficaç i eficient, i han de recuperar els imports abonats erròniament o emprats de manera incorrecta.

El reforç de mecanismes per prevenir, detectar i corregir el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos és un dels principis de gestió específics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència que estableix l'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. L'article 6 d'aquesta mateixa Ordre estableix que tota entitat decisora o executora que participi en l'execució de les mesures del PRTR ha de disposar d'un pla de mesures antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han fet servir de conformitat amb les normes aplicables, en particular pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos. Aquest pla s'havia d'aprovar en un termini inferior a 90 dies des de l'entrada en vigor de l'Ordre o, si s'esqueia, des que es tingués coneixement de la participació en l'execució del PRTR.

Així, l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears va elaborar el Pla de Mesures Antifrau en l'Àmbit d'Execució dels Fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, que va ser aprovat mitjançant un acord del Consell de Govern de 31 de gener de 2022, el qual contenia també la Declaració institucional del compromís del Govern de les Illes Balears de lluita contra el frau (BOIB núm. 17, d'1 de febrer). En aquest mateix acord es delegava en el conseller competent en matèria de fons europeus l'aprovació de les eventuais modificacions del Pla.

El Pla es configurarà com un document viu i flexible, que podia ser actualitzat i modificat en funció dels resultats d'aplicar-lo i d'acord amb les novetats que poguessin sorgir en la normativa, les instruccions, les recomanacions o els models provinents de la Comissió Europea o de l'Administració General de l'Estat sobre aquesta matèria, especialment en el marc de la gestió i l'execució dels fons Next Generation EU.

En el temps transcorregut, en el context de la gestió i l'execució dels fons MRR, hi ha hagut canvis normatius i s'han elaborat documents diversos, com ara orientacions, guies i informes, que han establert recomanacions i noves pautes de gestió, bona part de les quals s'han inclòs en la Instrucció 1/2024, de 25 de març, de la directora general de Fons Europeus per la qual s'estableixen pautes d'actuació en relació amb l'execució dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU) en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Igualment, resulta convenient que aquests canvis també s'incloguin en el Pla de Mesures Antifrau aprovat pel Consell de Govern el 31 de gener de 2022.

Entre els aspectes que s'hi incorporen, destaquen l'actualització de la Declaració institucional de la lluita contra el frau, la introducció de mesures per prevenir i evitar el doble finançament, l'actualització del procediment en matèria de conflicte d'interessos i la modificació de l'estructura de governança en la lluita contra el frau.

En aquest sentit, com a novetats de l'estructura de responsabilitats en la lluita contra el frau, el Pla recull, d'una banda, una unitat antifrau dins cada conselleria i, d'una altra, preveu la constitució del Comitè Antifrau Autonòmic com a òrgan col·legiat de l'Administració autonòmica, adscrit a la conselleria competent en fons europeus.

Les funcions que el nou Pla atribueix a aquest Comitè en matèria de prevenció del frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament no es limiten a l'àmbit de l'execució dels fons de l'MRR, sinó també al conjunt dels fons europeus que gestioni l'Administració de la Comunitat Autònoma i els ens del sector públic autonòmic.

D'altra banda, la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre les infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, va donar lloc a la creació del sistema intern d'informació de l'Administració de la Comunitat Autònoma i dels seus organismes autònoms, així com dels sistemes corresponents d'altres ens del sector públic autonòmic, la qual cosa afecta les mesures de detecció establertes en el Pla de Mesures Antifrau, concretament el canal de denúncies intern i la investigació, i també les mesures de correcció i persecució, i per això s'han actualitzat aquests apartats.

Finalment, mitjançant un acord del Consell de Govern de 13 de maig de 2016 (BOIB núm. 62, de 17 de maig) es va aprovar el Codi Ètic del Govern de les Illes Balears, modificat per un acord del Consell de Govern de 29 de març de 2021 (BOIB núm. 43, de 30 de març), a fi de fomentar la integritat i l'eficiència en l'actuació dels representats públics de la Comunitat Autònoma, al qual s'adhereixen totes les persones titulars de càrrecs públics de l'Administració.

En ocasió de l'aprovació del Pla de Mesures Antifrau, el Govern de les Illes Balears va refermar i reforçar el seu compromís amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i es va adherir als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestat, mitjançant una declaració institucional de compromís de lluita contra el frau.

Atès el temps transcorregut, el canvi de la composició del Govern i que la modificació del Pla preveu expressament l'actualització periòdica de la Declaració institucional de lluita contra el frau, es considera adient ratificar aquest compromís, juntament amb l'aprovació del Consell de Govern de la modificació del Pla de Mesures Antifrau, així com publicar-lo íntegrament i no només els apartats afectats per la modificació.

La lletra a) de l'article 17 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que correspon al Consell de Govern establir la política general de la Comunitat Autònoma, d'acord amb el programa polític definit pel president, i dirigir l'Administració.

El Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació les competències en matèria de gestió, seguiment, control, avaluació i comunicació dels fons procedents de la Unió Europea, fons Next Generation EU, FEDER, FSE i programes europeus, i la coordinació dels incentius regionals a les Illes Balears.

Per tot això, el Consell de Govern, a proposta del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, en la sessió de 25 d'abril de 2025, adoptà entre d'altres l'Acord següent:

Primer. Ratificar el compromís del Govern de les Illes Balears amb la lluita contra el frau, mitjançant la declaració institucional que s'adjunta com a annex 1 d'aquest Acord.

Segon. Modificar el Pla de Mesures Antifrau de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en l'Àmbit d'Execució dels Fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, aprovat per un acord del Consell de Govern de 31 de gener de 2022 (annex 2 d'aquest Acord).

Tercer. Crear el Comitè Antifrau Autonòmic, previst en l'apartat 5.2 del Pla de Mesures Antifrau, segons l'annex 3 d'aquest Acord.

Quart. Publicar aquest Acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, juntament amb els annexos 1 i 3.

Cinquè. Publicar el Pla de Mesures Antifrau de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en l'Àmbit d'Execució dels Fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, en la redacció actual modificada (annex 2 d'aquest Acord), al lloc web de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, concretament al Portal de Transparència (<https://www.caib.es/transparencia>) i a la pàgina web de l'Oficina de Planificació i Coordinació d'Inversions Estratègiques (<https://oie.caib.es>).

Palma, en la data de la signatura electrònica (25 d'abril de 2025)

La secretària del Consell de Govern
Antònia Maria Estarellas Torrens

La presidenta
Margarita Prohens Rigo

ANNEX 1

Declaració institucional del Govern de les Illes Balears de compromís de lluita contra el frau

La confiança pública dels ciutadans en les institucions exigeix un comportament exemplar dels seus representants i dels empleats públics, i per això un dels principals objectius del Govern de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències, és reforçar la política antifrau.

Per aquest motiu, el Govern de les Illes Balears, com a entitat executora dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència, manifesta el seu compromís amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que s'hi relacionen com a oposada al frau i a la corrupció en qualsevol de les seves formes. Els càrrecs públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma assumeixen i comparteixen aquest compromís.

El Govern de les Illes Balears va aprovar, mitjançant un acord del Consell de Govern de 13 de maig de 2016, el Codi Ètic del Govern de les Illes Balears, modificat per un acord del Consell de Govern de 29 de març de 2021, per fomentar la integritat i l'eficiència en l'actuació dels representants públics de la Comunitat Autònoma, al qual s'adhereixen totes les persones titulars dels càrrecs públics de l'Administració.

D'altra banda, els empleats públics tenen el deure de vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i han d'actuar d'acord amb els principis d'objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, d'acord amb l'article 52 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

L'objectiu d'aquesta política és promoure dins l'organització una cultura que desincentivi qualsevol activitat fraudulenta, que en faciliti la prevenció i la detecció i que promogui el desenvolupament de procediments efectius per gestionar aquests supòsits i mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència obtinguda en l'àmbit de la gestió dels fons de la política de cohesió i en les avaluacions de risc que s'han duit a terme.

El Govern de les Illes Balears disposa d'un procediment per declarar les situacions de conflicte d'interessos. Addicionalment, compta amb procediments per denunciar les irregularitats o les sospites de frau que es puguin detectar, i els informes es tractaran amb la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen la matèria.

El Govern de les Illes Balears es compromet a revisar i actualitzar periòdicament la política antifrau i a fer el seguiment dels resultats. Compta amb la col·laboració dels diferents responsables i gestors per assegurar que hi ha un sistema de control intern adequat dins les respectives àrees de responsabilitat, i garanteix, si s'escau, la diligència deguda en la implementació de mesures correctores.

En definitiva, aquest Govern té una política de tolerància zero davant el frau i la corrupció, i ha establert un sistema de control dissenyat especialment per prevenir i detectar, en la mesura que sigui possible, els actes de frau i corregir-ne l'impacte, en cas que es produeixi.

ANNEX 3
Comitè Antifrau Autonòmic

1. Adscripció

El Comitè Antifrau Autonòmic s'adscriu a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, competent en matèria de fons europeus.

2. Finalitat i funcions

2.1. El Comitè Antifrau Autonòmic és un òrgan col·legiat creat per impulsar, fer el seguiment, supervisar i avaluar el Pla de Mesures Antifrau de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en l'Àmbit d'Execució dels Fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (Next Generation EU), en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. També és l'encarregat de fer el seguiment de les mesures en matèria de prevenció del frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament en altres fons europeus la gestió dels quals correspongui a l'Administració de la Comunitat Autònoma i als ens del sector públic autonòmic.

2.2. Sens perjudici de les funcions que legalment o reglamentàriament corresponguin a altres òrgans, correspon al Comitè Antifrau:

- a) Dur a terme la difusió del Pla de Mesures Antifrau, així com de les successives actualitzacions, entre les conselleries i les entitats del sector públic autonòmic.
- b) Elaborar models, manuals i orientacions; difondre materials i proporcionar eines per aplicar mesures en matèria de prevenció del frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament, i, en general, proposar mesures de millora.
- c) Impulsar la informació i la formació general del personal sobre aspectes relacionats amb la prevenció del frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament.
- d) Resoldre les consultes que formulin per escrit les conselleries i les entitats del sector públic autonòmic i emetre, amb caràcter no preceptiu, els informes que li sol·licitin, d'acord amb les seves competències.
- e) Dur a terme el seguiment de les mesures correctores que proposi l'informe de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis o, en el cas dels ens del sector públic autonòmic, l'òrgan corresponent, i proposar l'adopció d'altres mesures que consideri adients.
- f) Fer, com a mínim anualment, el seguiment i la valoració de l'aplicació de les mesures del Pla de Mesures Antifrau i recollir el resultat obtingut en un informe, per a la qual cosa s'ha de replegar periòdicament informació de les entitats executores, i en particular sobre els aspectes següents:

- Conductes detectades en l'àmbit de les seves funcions que poguessin ser constitutives de frau o corrupció.
- Comunicacions remeses per qualsevol instància de control (Intervenció General, ministeris, etc.) relatives a incidències en relació amb les mesures de lluita contra el frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament.
- Denúncies de frau.
- Possibles situacions de conflicte d'interessos.
- Detecció de banderes vermelles indicatòries de frau.

g) Dur a terme el seguiment de les mesures en matèria de prevenció del frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament en altres fons europeus la gestió dels quals correspongui a l'Administració de la Comunitat Autònoma i als ens del sector públic autonòmic i de les incidències que es produeixin, a través de la informació facilitada per la direcció general competent en matèria de fons europeus.

h) Fer les propostes d'actualització del Pla de Mesures Antifrau al conseller competent en matèria de fons europeus per elevar-les al Consell de Govern, a partir dels resultats d'aplicar-lo.

3. Composició

3.1. El Comitè Antifrau Autonòmic té la composició següent:

- a) President: el director general competent en matèria de fons europeus.
- b) Vocals:

- Un advocat de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.
- Un membre de la Intervenció General.
- Un membre de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis.
- Un membre de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.
- Dos tècnics amb experiència en gestió o certificació de fons europeus.
- Un tècnic de la unitat administrativa competent en matèria de bon govern.

c) Secretari: un tècnic de la direcció general competent en matèria de fons europeus, preferentment amb experiència en la coordinació i el seguiment dels fons de l'MRR.

3.2. Tots els vocals i el secretari han de ser designats per l'òrgan directiu del qual depenguin entre els funcionaris del grup A1.

4. Funcionament

4.1. Sens perjudici que es pugui dotar de normes internes de funcionament, el Comitè Antifrau Autonòmic es regeix per les normes que es detallen en els punts següents.

4.2. El Comitè Antifrau s'ha de reunir, de forma ordinària, amb una periodicitat mínima semestral i, de forma extraordinària, a petició de forma motivada de qualsevol membre.

4.3. El president, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol dels membres, pot convocar, en qualitat d'assistents, amb veu però sense vot, els experts o altres persones que, pel rang orgànic o representatiu, es consideri necessari o convenient que hi participin, per raó de les matèries que s'hagin de tractar.

4.4. El Comitè Antifrau pot crear grups de treball, amb caràcter permanent o temporal, per assistir el Comitè en el desenvolupament de les seves funcions, així com per estudiar i analitzar assumptes relacionats amb les matèries objecte de la seva competència.

4.5. El Comitè Antifrau ha de comptar amb el suport de la direcció general competent en matèria de fons europeus per exercir les seves funcions.

4.6. En tot allò que no preveu aquest Acord, s'ha de regir pel que disposen els articles 15 a 18 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i el capítol V del títol I de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

